

Werken en niet werken in West-Vlaanderen

Tanja Termote • sociaaleconomisch beleid, WES

De beleidsnota Economie 2007-2012 stelt voor het thema arbeidsmarkt een duurzame werkgelegenheid en een volwaardige arbeidsmarktparticipatie van iedereen voorop. In onderstaand artikel bekijken we de deelname van de West-Vlaamse bevolking aan de arbeidsmarkt. Wie werkt, wie is werkloos en wie is inactief? Welke groepen vallen het meest uit de boot en waarom? We bespreken met andere woorden het arbeidsaanbod. Voor cijfermateriaal rond de arbeidsvraag, meer bepaald de tewerkstelling en het aantal vacatures in West-Vlaanderen, verwijzen we naar de regioscan.

Een half miljoen West-Vlamingen aan het werk

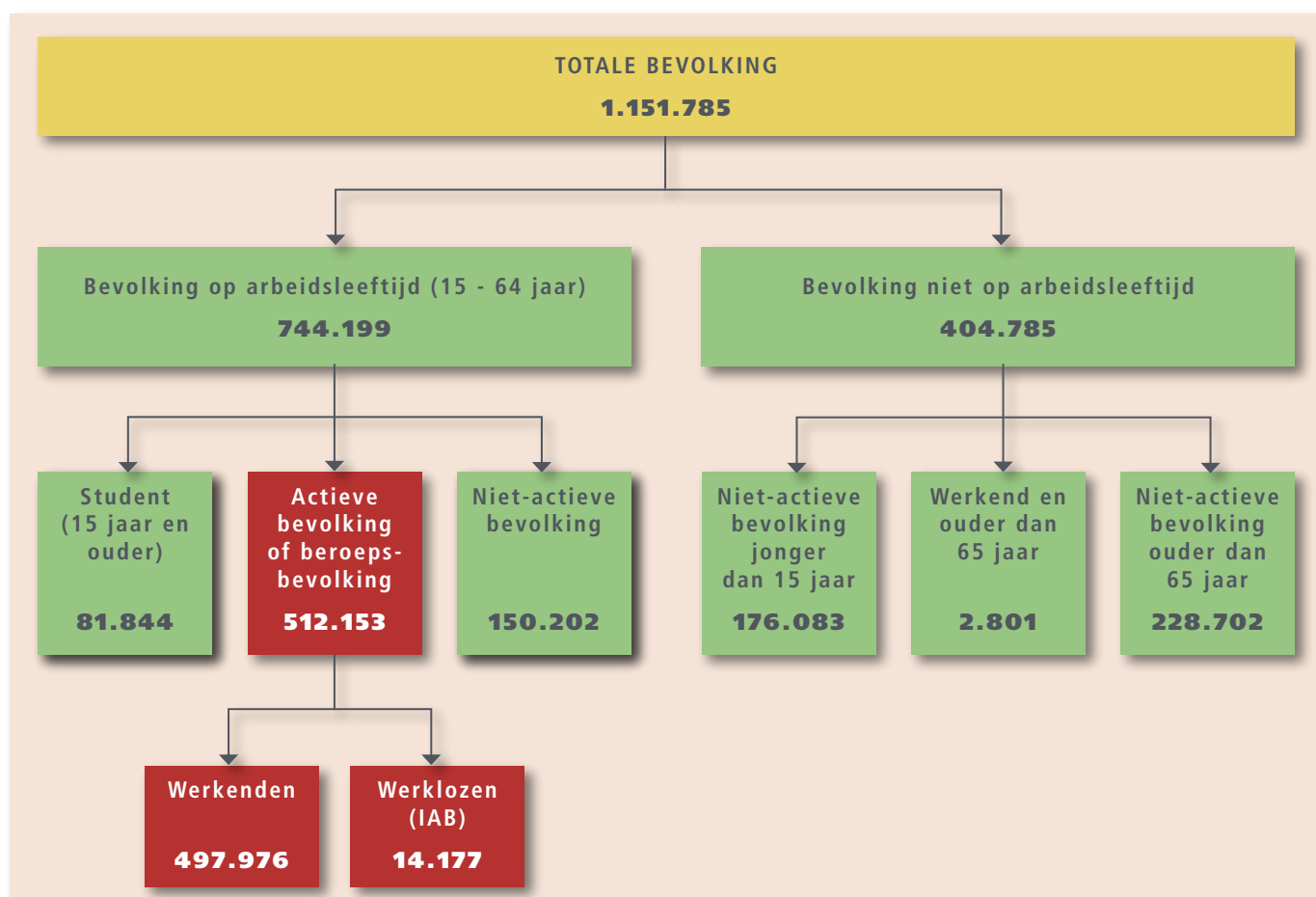
Van de totale West-Vlaamse bevolking van ongeveer 1.150.000 personen, behoorden er in 2008 (gemiddelde van de eerste drie kwartalen) circa 512.000 tot de beroepsactieve bevolking tussen 15 en 64 jaar (zie schema 1). Hiervan waren circa 498.000 West-Vlamingen aan het werk en waren ongeveer 14.000 personen werkloos. De cijfers zijn afkomstig van de Enquête naar

de Arbeidskrachten (EAK) van de FOD Economie. In deze enquête wordt de werkloosheid gemeten aan de hand van de ILO-definitie (International Labour Organization). Volgens deze definitie zijn werklozen personen die geen werk hebben, die de afgelopen vier weken specifieke stappen hebben ondernomen om werk te vinden en die binnen twee weken beschikbaar zijn voor werk. De berekening van de werklozen volgens deze definitie geeft

ons een betere indicatie van het effectieve aantal werkzoekenden op de arbeidsmarkt dan wat we op basis van de administratieve databanken kunnen bekomen. Werklozen die bijvoorbeeld ingeschreven zijn bij de VDAB, maar die de voorbije vier weken geen werk hebben gezocht of die binnen de twee weken niet kunnen beginnen werken, worden als niet-actief beschouwd.

Schema 1

De arbeidssituatie van de West-Vlaamse bevolking in 2008 (*)



(*) Gemiddelde cijfers van de eerste drie kwartalen van 2008

Bron: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, EAK, verwerking WES.

Schema 1 toont ook dat er nog ongeveer 2.800 West-Vlaamse 65-plussers aan het werk zijn. Verder zien we dat van de personen op arbeidsleeftijd er circa 150.200 niet-actief zijn en ongeveer 82.000 nog aan het studeren zijn. Van de totale bevolking op arbeidsleeftijd is dus 69% actief als werkende of werkzoekende en participeert 31% niet op de arbeidsmarkt. Tabel 1 toont de belangrijkste redenen waarom deze West-Vlamingen niet aan de slag zijn en ook niet zoeken naar een job. De belangrijkste redenen hebben te maken met het volgen van onderwijs of een opleiding, persoonlijke of familiale redenen (zoals bijvoorbeeld zorg voor de kinderen of andere familieleden), ziekte en het feit dat men denkt te oud te zijn voor een job.

De redenen waarom men niet actief is, verschillen sterk naargelang de leeftijd en

het geslacht. Voor 96% van de niet-actieve jongeren onder de 25 jaar is het volgen van onderwijs of opleiding de reden om (nog) niet te participeren op de arbeidsmarkt. Daarentegen geeft 37% van de niet-participanten tussen 25 en 49 jaar een persoonlijke of familiale reden, en eenzelfde percentage ziekte als reden op. Ook bij de 50-plussers zijn dit de belangrijkste redenen voor niet-participatie. Daarnaast denkt 21% van de 50-plussers die niet meer zoeken naar werk dat ze te oud zijn om nog werk te vinden.

Ook tussen mannen en vrouwen is er een verschil in de redenen voor niet-participatie. Zo neemt ongeveer een kwart van de vrouwelijke niet-actieven niet deel aan de arbeidsmarkt om persoonlijke en familiale redenen, terwijl dit voor mannen zelden

een reden is voor niet-participatie. Mannen zijn vooral niet-actief omdat ze onderwijs of een opleiding volgen (65%) of omwille van ziekte (22%).

Cijfers tonen eerste tekenen van crisis

Figuur 1 toont de evolutie van het aantal werkenden, werklozen en niet-actieven (exclusief studenten) over de periode 2000-2008. Het gemiddelde aantal werklozen in de eerste drie kwartalen van 2008 situeert zich op een heel laag niveau en daalt nog ten opzichte van 2007, vooral omwille van een zeer sterke eerste jaarhelft. Het gemiddelde aantal werkenden in de eerste drie kwartalen van 2008 kent evenwel reeds een lichte afname in vergelijking met 2007. Dit wijst op de eerste tekenen van economische achteruitgang. Vermoedelijk zal de echte economische crisis zoals die

Tabel 1

Redenen waarom West-Vlamingen niet actief zijn op de arbeidsmarkt als werkende of werkzoekende, 2007

Reden	Percentage respondenten
Volgt onderwijs of een opleiding	47,0
Persoonlijke of familiale redenen	16,8
Kan momenteel geen functie bekleden omwille van ziekte	16,2
Denkt geen ander werk te vinden omdat hij/zij te oud is	7,7
Andere reden	8,5
Geen reden opgegeven	3,8
Totaal	100,0
Totaal aantal respondenten (a)	175.742

(a) Het betreft inactieven die niet op zoek zijn naar werk en ook nog geen werk gevonden hebben. De personen die ter beschikking zijn gesteld, de personen met vervroegd pensioen of (brug)pensioen worden niet meegeteld.
Bron: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, EAK, verwerking WES.

zich momenteel voordoet zich vooral in de cijfers vanaf het vierde kwartaal van 2008 laten voelen.

Werkende West-Vlaming gemiddeld lager geschoold dan Vlaming

Tabel 2 geeft een overzicht van de kenmerken van de werkende en werkloze bevolking in West-Vlaanderen. De cijfers worden vergeleken met deze voor Vlaanderen.

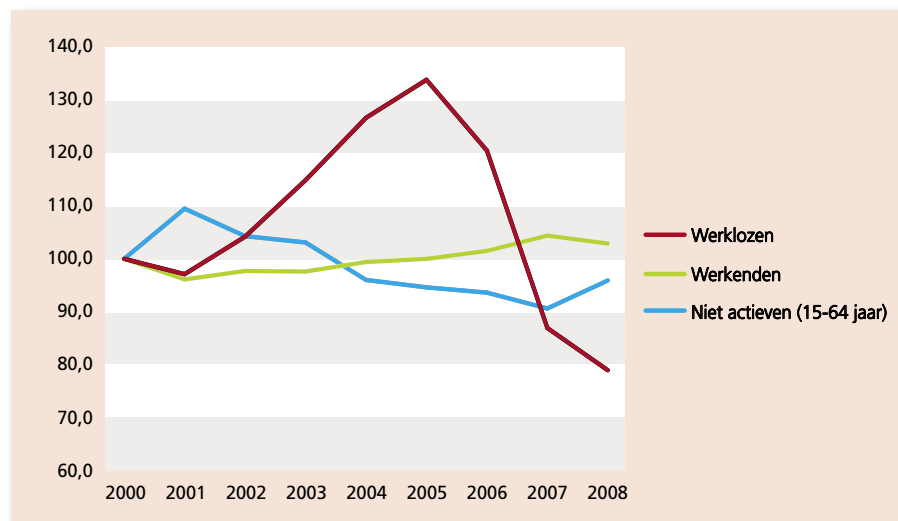
Bij de verdeling van het aantal werkenden naar leeftijd, stellen we vast dat 68,4% van de werkende West-Vlamingen tussen

25 en 50 jaar is. 9,5% is jonger dan 25 jaar en iets meer dan een vijfde is 50 jaar of ouder.

We zien ook dat ongeveer één op drie werkenden in West-Vlaanderen hooggeschoold is. In het Vlaamse Gewest ligt dit percentage beduidend hoger, namelijk op 36,8%. 22,9% van de West-Vlaamse werkende bevolking is laaggeschoold tegenover 20,4% in het Vlaamse Gewest. Deze cijfers tonen nogmaals aan dat hooggeschoolde West-Vlamingen in belangrijke mate de provincie verlaten om buiten de provincie te werken en te wonen.

Figuur 1

Evolutie tussen 2000 en 2008 (*) van het aantal werkenden, werklozen en niet-actieven in de provincie West-Vlaanderen, jaar 2000 = 100



(*) cijfers voor 2008 zijn het gemiddelde over de eerste drie kwartalen
Bron: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, EAK, verwerking WES.

In vergelijking met Vlaanderen kent West-Vlaanderen ook relatief meer arbeiders en zelfstandigen en relatief minder bedienden en overheidspersoneel onder haar werkende bevolking.

Het aandeel personen van vreemde nationaliteit onder de werkende West-Vlamingen is laag en bedraagt amper 2,1%. In Vlaanderen ligt dit percentage op 4,5%. Verder zien we dat ongeveer een kwart van de werkenden deeltijds werkt. 6,6% van de werkenden heeft een tijdelijk contract. Ongeveer 8,3% zegt te kampen te hebben met een handicap of langdurig gezondheidsprobleem.

Uit de enquête naar de arbeidskrachten blijkt ook dat circa 3,5% van de werkende West-Vlamingen op zoek is naar een andere job. De belangrijkste redenen hiervoor zijn (in afnemende volgorde van belangrijkheid):

- wil andere arbeidsvoorwaarden;
- wil een betere overeenstemming met haar/zijn kwalificaties;
- vreest de huidige betrekking te verliezen;
- wil meer uren per week werken;
- beschouwt de huidige job als een overgangsjob.

8,3% van de werkende West-Vlamingen zou ook meer uren willen werken indien het loon proportioneel zou stijgen. De meerderheid zou deze bijkomende uren willen presteren in het kader van de huidige job.

Hoog aandeel jonge werklozen in West-Vlaanderen

Bij de werklozenpopulatie in West-Vlaanderen stellen we vast dat iets meer dan de helft van de werklozen een vrouw is (54,4%). In vergelijking met het Vlaamse Gewest is het aandeel van de jeugdwerkloosheid in West-Vlaanderen groot te noemen: 28,6% van de werklozen is jonger dan 25 jaar, tegenover 24,8% in het Vlaamse Gewest. De werkloosheidsgraad van de jongeren in West-Vlaanderen ligt echter 3 procentpunten lager dan in Vlaanderen (7,9% tegenover 10,9%).

Tabel 2

Kenmerken van de werkende en werkloze bevolking in West-Vlaanderen en Vlaanderen, gemiddelde eerste drie kwartalen 2008 (in %)

Omschrijving	Werkende bevolking (15 jaar en +)		Werkloze bevolking (15 jaar en +)	
	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest	West-Vlaanderen	Vlaams Gewest
GESLACHT				
Man	55,1	54,9	45,3	52,2
Vrouw	44,9	45,1	54,7	47,8
LEEFTIJD				
15-24 jaar	9,5	8,4	28,6	24,8
25-49 jaar	68,4	69,5	48,6	56,0
50-64 jaar	21,6	21,5	22,8	19,2
65 jaar en +	0,6	0,6	0,0	0,0
OPLEIDINGSNIVEAU				
Laaggeschoold	22,9	20,4	45,3 (b)	38,1
Middengeschoold	43,7	42,9	35,9 (b)	40,4
Hooggeschoold	33,5	36,8	18,8 (b)	21,6
NATIONALITEIT				
Belg	97,9	95,5	88,8	84,2
Niet-Belg	2,1	4,5	11,2	15,8
AANWEZIGHEID VAN EEN HANDICAP OF LANGDURIG GEZONDHEIDSPROBLEEM (a) (c)				
Ja	8,3	7,6	14,6 (b)	19,0
Neen	90,5	90,4	82,6	76,9
Niet gekend	1,2	1,9	2,8	4,1
DUUR VAN HET ZOEKEN NAAR WERK				
Minder dan 1 jaar			64,0	60,1
1 jaar of meer			36,0	39,9
STATUUT				
Arbeider	32,8	27,9		
Bediende	31,4	37,1		
Ambtenaar	18,0	20,6		
Zelfstandige	17,8	14,4		
VOLTIJDS/DEELTIJDS *				
Voltijds	75,1	74,3		
Deeltijds	24,9	25,7		
VAST/TIJDELIJK *				
Vast/onbepaalde duur	93,4	92,9		
Tijdelijk	6,6	7,1		
Totaal	100,0	100,0	100,0	100,0
Totaal 15 jaar en + (in absolute cijfers)	500.777	2.728.763	14.177	113.323

* Het betreft hier enkel de loontrekkende tewerkstelling

(a) Als langdurig gezondheidsprobleem worden problemen in aanmerking genomen die al minstens zes maanden bestonden of waarvan men verwachtte dat ze minstens zes maanden zouden duren

(b) gebaseerd op een klein aantal waarnemingen

(c) cijfers van het tweede kwartaal van 2007

Laaggeschoold: hoogstens lager secundair onderwijs

Middengeschoold: diploma hoger secundair onderwijs

Hooggeschoold: diploma hoger onderwijs

Bron: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, EAK, verwerking WES

Verder constateren we dat bijna 15% van de West-Vlaamse werklozen verklaart een handicap of langdurig gezondheidsprobleem te hebben.

36% van de West-Vlaamse werklozen is reeds één jaar of langer op zoek naar een job. In Vlaanderen is bijna 40% langer dan een jaar op zoek.

Relatief hoge werkzaamheidsgraden en lage werkloosheidsgraden in West-Vlaanderen

In West-Vlaanderen bedroeg de gemiddelde **werkzaamheidsgraad**¹ in de eerste drie kwartalen van 2008 66,9% (zie **figuur 2**). Dit betekent dat 66,9% van de bevolking tussen 15 en 64 jaar aan het werk was. In het Vlaamse Gewest ligt de werkzaamheidsgraad iets lager, namelijk op 66,6%.

De **werkloosheidsgraad** ligt in de provincie West-Vlaanderen traditioneel lager dan in het Vlaamse Gewest (zie **figuur 3**). De gemiddelde werkloosheidsgraad² bedroeg in de eerste drie kwartalen van 2008 amper 2,8% in West-Vlaanderen tegenover 4% in het Vlaamse Gewest. Op het moment van de bevraging door de Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie van de FOD Economie hadden de werklozen in de vier weken voorafgaand aan de bevraging specifieke stappen ondernomen om werk te vinden en waren ze binnen de twee weken beschikbaar voor werk.

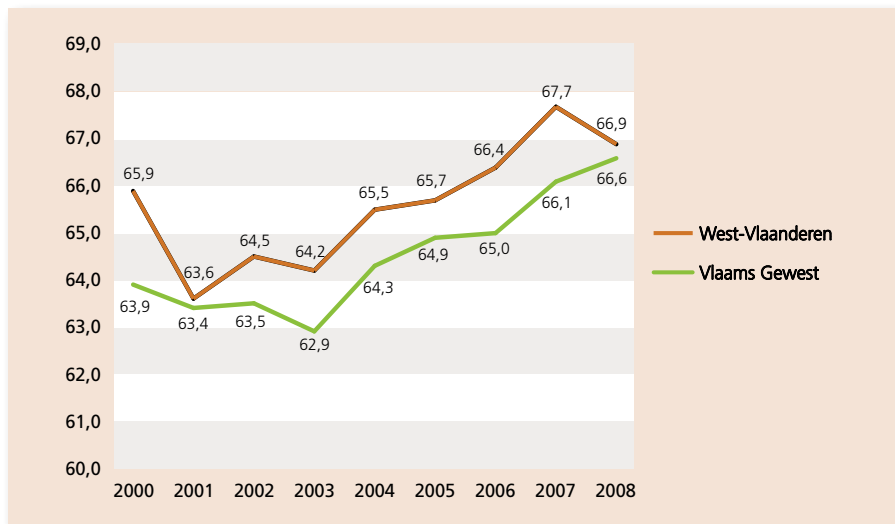
Wie is ondervertegenwoordigd op de arbeidsmarkt?

Een aantal groepen heeft het extra moeilijk op de arbeidsmarkt in West-Vlaanderen. Het betreft groepen die ofwel ondervertegenwoordigd zijn in de werkzaamheid en/of oververtegenwoordigd zijn in de werkloosheid.

Groepen die een **lagere werkzaamheidsgraad** kennen **dan gemiddeld** in West-Vlaanderen zijn mensen met een handicap of met een langdurig gezondheidsprobleem, laaggeschoolden, 50-plussers, vrouwen en, hoewel het om een relatief beperkte groep gaat in West-Vlaanderen, de niet-Belgen (zie **tabel 3** en **figuur 4**). Merk op dat bij de vrouwen enkel de laag-

Figuur 2

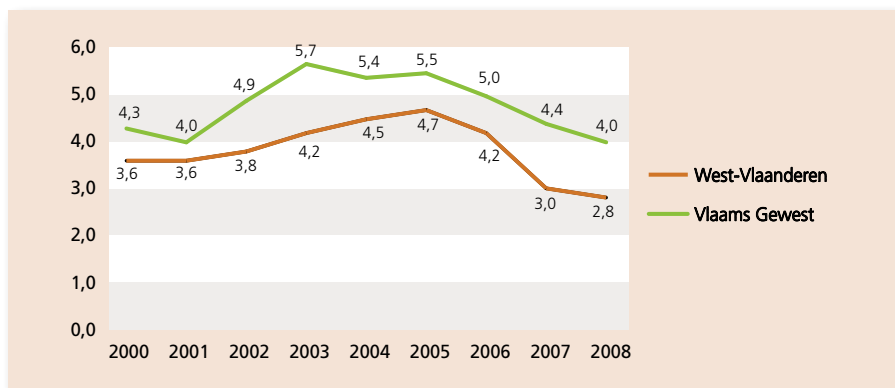
Evolutie tussen 2000 en 2008 (*) van de werkzaamheidsgraad in West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest



(*) cijfers voor 2008 zijn het gemiddelde over de eerste drie kwartalen
Bron: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, EAK, verwerking WES

Figuur 3

Evolutie tussen 2000 en 2008 (*) van de werkloosheidsgraad in West-Vlaanderen en het Vlaams Gewest



(*) cijfers voor 2008 zijn het gemiddelde over de eerste drie kwartalen
Bron: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, EAK, verwerking WES

geschoolden (38,3%) en middengeschoolden (65,9%) een lager dan gemiddelde werkzaamheidsgraad kennen. Hooggeschoolde vrouwen kennen een werkzaamheidsgraad van 83,9%.

Groepen die een **hogere werkloosheidsgraad** hebben dan gemiddeld in West-Vlaanderen zijn niet-Belgen, jongeren, laaggeschoolden, vrouwen en 50-plussers (zie tabel 4 en figuur 5)³.

Waarom blijven bepaalde werklozen in de werkloosheid steken?

36% van de West-Vlaamse werklozen is momenteel al minstens één jaar op zoek naar een job. Vorig jaar voerde WES in opdracht van de SERR Zuid-West-Vlaanderen en samen met de VDAB en de Hogeschool West-Vlaanderen, departement Hiepso, een diepgaande analyse van de arbeidsmarkt in Zuid-West-Vlaanderen uit. Doel was onder meer na te gaan wat de die-

per liggende oorzaken kunnen zijn van de moeilijke match tussen vraag en aanbod op de arbeidsmarkt⁴. Hiertoe werd een kwalitatieve bevraging uitgevoerd bij zowel de werkzoekenden als de werkgevers in de regio. Daarnaast werd door de VDAB ook een analyse gemaakt van de werkzoekenden op basis van de intakeleidraad. De intakeleidraad bevat een gestandaardiseerde bevraging van de werkzoekende en vertrekt hierbij vanuit het meest gewenste beroep dat de werkzoekende wil uitoefenen. Het vormt een hulpmiddel voor de VDAB-consulent om een goede, professionele algemene screening van de werkzoekenden te doen. De resultaten worden opgeslagen als een onderdeel van het individuele werkzoekendendossier. De intake kan door een werkzoekende op eigen aanvraag worden afgelegd. Voor personen die reeds lange tijd als werkzoekende staan ingeschreven, is de intake evenwel verplicht.

Voor het onderzoek werden 100 werkzoekenden uit de regio Zuid-West-Vlaanderen bevraged. Het betreft werkzoekenden die een intakegesprek bij de VDAB hebben gevoerd en die tijdens dit intakegesprek opgaven dat ze een knelpuntberoep wensten uit te oefenen. Naast deze werkzoekenden werden ook 50 bedrijven met moeilijk invulbare vacatures bevraged. De bevraging gebeurde eind 2007 en in het voorjaar van 2008, dit is een periode waarin er nog een aanzienlijke krapte was op de arbeidsmarkt in Zuid-West-Vlaanderen.

Tabel 5 toont de factoren die tijdens het intakegesprek met de VDAB naar voren zijn gekomen als mogelijke redenen voor werkloosheid van deze werkzoekenden. We stellen vast dat:

- 53% van de werkzoekenden het slachtoffer is van externe factoren (algemeen faillissement, ...);
- 49% van de werkzoekenden te weinig beroepskennis heeft of niet over de nodige attesten beschikt om de job waarvoor men koos, uit te oefenen;
- 49% van de werkzoekenden een gebrek aan werkzoekgedrag heeft;
- 45% van de werkzoekenden werkloos is omwille van randvoorwaarden. Vooral mobiliteit en leeftijd zijn randvoorwaar-

Tabel 3

Evolutie tussen 2000 en 2008 (*) van de werkzaamheidsgraad in West-Vlaanderen, naar enkele kenmerken van de werkenden

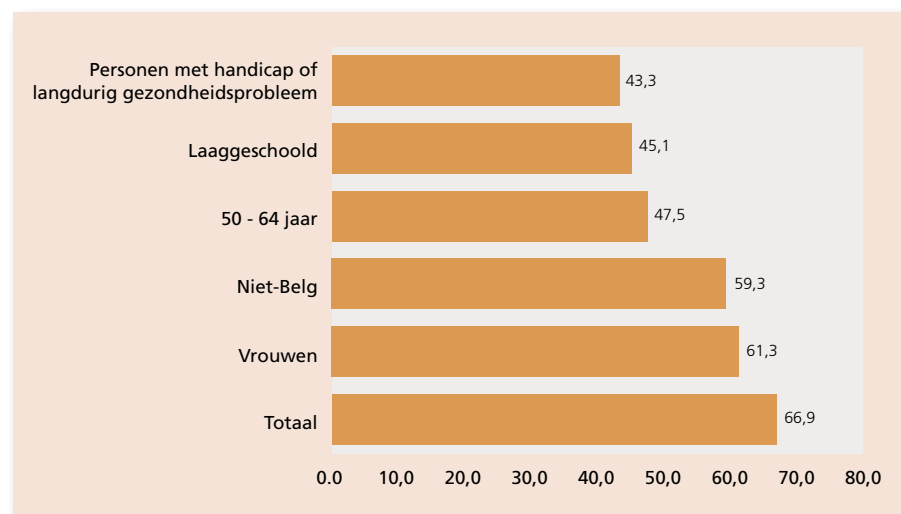
Omschrijving	2000	2007	2008
GESLACHT			
Mannen	74,3	73,5	72,3
Vrouwen	57,1	61,8	61,3
LEEFTIJD			
15 - 24 jaar (inclusief studenten)	38,6	34,6	34,8
15 - 24 jaar (exclusief studenten)	86,8	84,1	85,0
25 - 49 jaar	87,3	89,7	90,0
50 - 64 jaar	42,0	50,3	47,5
OPLEIDINGSNIVEAU			
Laaggeschoold	49,1	47,2	45,1
Middengespoold	72,6	73,8	73,1
Hooggeschoold	87,1	87,2	85,3
NATIONALITEIT			
Belg	66,1	67,8	67,1
niet-Belg	56,3	62,8	59,3
AANWEZIGHEID VAN EEN HANDICAP OF LANGDURIG GEZONDHEIDSPROBLEEM			
Ja	n.b.	43,3	n.b.
Neen	n.b.	73,5	n.b.
Totaal	65,9	67,7	66,9

(*) cijfers voor 2008 zijn het gemiddelde over de eerste drie kwartalen

Bron: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, EAK, verwerking WES

Figuur 4

Werkzaamheidsgraad van groepen die ondervertegenwoordigd zijn op de arbeidsmarkt in West-Vlaanderen, gemiddelde eerste drie kwartalen 2008



Bron: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, EAK, verwerking WES

den die vaak een belemmering vormen (zie tabel 6). Andere randvoorwaarden zijn de werkloosheidsval, fysieke kenmerken van de werkzoekende, zorgtaak, (on)geletterdheid en kansarmoede;

- 27% een gebrekkige kennis van het Nederlands heeft;
- 24% een medische reden heeft;
- 21% werkloos is omwille van sociale redenen;
- 13% van de werkzoekenden psychische problemen heeft.

De meeste werkzoekenden kampen dus met meerdere problemen, waarbij het ene probleem ook vaak het andere met zich meebrengt.

Als we in de enquête aan de werkzoekenden vroegen aan welke factoren zij zelf hun werkloosheid wijten, dan zegt 31% van de respondenten dat ze te oud zijn. 27% zegt dat ze niet voldoen aan de kwalificaties die de werkgevers vragen. Andere redenen zijn gezondheidsproblemen, onvoldoende of eenzijdige ervaring, onvoldoende kennis van het Nederlands, te grote eisen die werkgevers stellen en het niet beschikken over een rijbewijs en/of een auto (zie tabel 7).

Ook in de enquête bij de werkgevers in de regio Zuid-West-Vlaanderen hebben we gepeild naar de redenen waarom zij met moeilijk invulbare vacatures blijven zitten, ondanks het feit dat er toch nog een arbeidsreserve is die zelf aangeeft dat ze een knelpuntberoep wenst uit te oefenen. Voor 83% van de functies die moeilijk invulbaar zijn, krijgt men onvoldoende sollicitanten over de vloer en stellen we dus een kwantitatieve oorzaak vast (zie figuur 6). Bij 53% van de functies is er (ook) een kwalitatieve oorzaak en voldoen de sollicitanten niet aan bepaalde eisen van de werkgever. De eisen waaraan vaak niet wordt voldaan, zijn ervaring, (technische) kennis, motivatie, attitude en diploma.

Bij 47% van de functies haken sollicitanten ook zelf af op bepaalde kenmerken van de job. Vooral het loon is vaak een element waarop sollicitanten afknappen.



Tabel 4

Evolutie tussen 2000 en 2008 (*) van de werkloosheidsgraad in West-Vlaanderen, naar enkele kenmerken van de werklozen

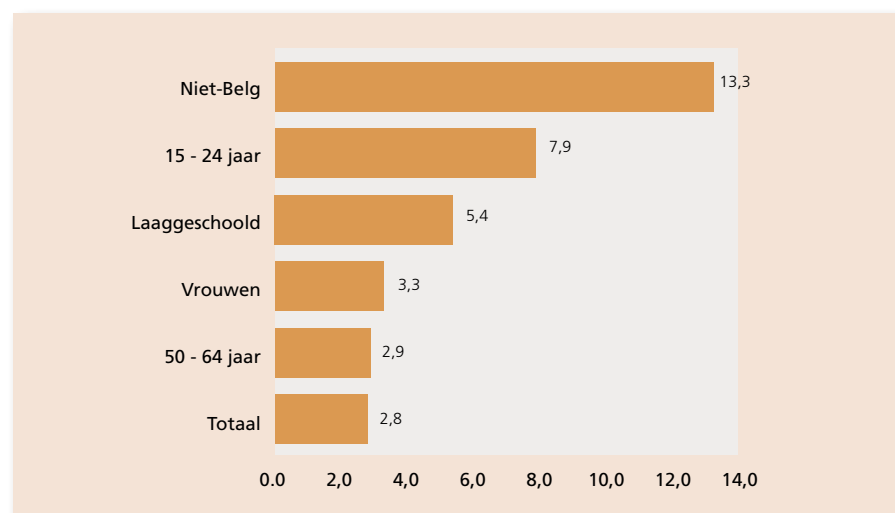
Omschrijving	2000	2007	2008
GESLACHT			
Mannen	2,3	2,5	2,3
Vrouwen	5,3	3,6	3,3
LEEFTIJD			
15 - 24 jaar	9,1	9,0	7,9
25 - 49 jaar	3,1	2,4	2,0
50 - 64 jaar	2,0	2,1	2,9
OPLEIDINGSNIVEAU			
Laaggeschoold	5,3	3,9	5,4
Middengeschoold	3,3	3,0	2,3
Hooggeschoold	2,1	2,3	1,6
NATIONALITEIT			
Belg	3,5	2,9	2,5
Niet-Belg	10,5	8,0	13,3
Totaal	3,6	3,0	2,8

(*) cijfers voor 2008 zijn het gemiddelde over de eerste drie kwartalen

Bron: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, EAK, verwerking WES

Figuur 5

Werkloosheidsgraad van groepen die oververtegenwoordigd zijn op de arbeidsmarkt in West-Vlaanderen, gemiddelde eerste drie kwartalen 2008



Bron: FOD Economie, Algemene Directie Statistiek en Economische Informatie, EAK, verwerking WES

Tabel 5

De factoren die tijdens het intakegesprek met de VDAB naar voren zijn gekomen als redenen voor de werkloosheid van de respondenten, VDAB 2006-07 (in %)

Omschrijving	Reden voor werkloosheid			Totaal
	In ernstige mate	In geringe mate	Niet	
Externe factoren	18	35	47	100
Beroepskennis en attesten	18	31	51	100
Werkzoekgedrag	14	35	51	100
Randvoorwaarden	12	33	55	100
Kennis Nederlands	14	13	73	100
Medische reden	11	13	76	100
Sociale reden	2	19	79	100
Psychische reden	2	11	87	100

Tabel 6

De mate waarin tijdens het intakegesprek met de VDAB is gebleken dat bepaalde randvoorwaarden een belemmering of pluspunt vormen bij de respondenten, VDAB 2006-2007 (in %)

Randvoorwaarde	Belemmering	Neutraal	Pluspunt	Totaal
Mobiliteit	28	30	42	100
Leeftijd	13	42	45	100
Werkloosheidsval	7	93	0	100
Fysieke kenmerken	7	36	57	100
Zorgtaak	4	96	0	100
Geletterdheid	4	96	0	100
Kansarmoede	2	98	0	100

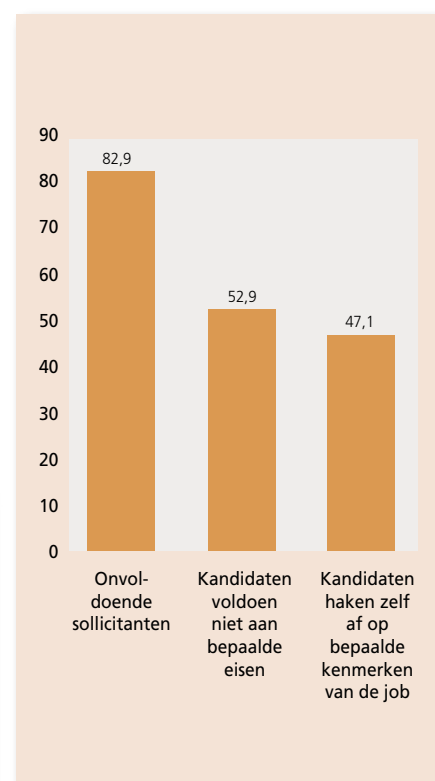
Tabel 7

De belangrijkste redenen die de respondenten zelf opgeven waarom ze zolang werkloos blijven, WES-enquête 2007 (in % van het aantal respondenten)

Reden	Percentage respondenten
Ik ben te oud	30,9
Ik voldoe niet aan de kwalificaties die de werkgevers vragen	26,8
Ik heb gezondheidsproblemen (fysisch)	13,4
Ik heb onvoldoende ervaring of te eenzijdige ervaring voor de jobs waarvoor ik solliciteer	12,4
Ik heb onvoldoende kennis van het Nederlands	12,4
Werkgevers stellen te hoge eisen, zoeken altijd een witte raaf	10,3
Ik heb geen rijbewijs	10,3
Ik heb geen auto en/of bromfiets	10,3
De jobs waarvoor ik in aanmerking kom, hebben een te laag loon	6,2
De begeleidende instanties bieden onvoldoende begeleiding	4,1
Werkgevers hebben vooroordelen ten opzichte van bepaalde groepen	3,1
Ik word telkens geconfronteerd met negatieve elementen uit mijn verleden	3,1
Ik zoek werk dat te combineren valt met mijn persoonlijke situatie	3,1
Ik zoek niet intensief genoeg naar een job	3,1
Ik vind geen opvang voor mijn kinderen	3,1
Zwangerschap	3,1
Andere redenen	27,8
Totaal	183,5
Aantal respondenten	97

Figuur 6

Redenen waarom bepaalde functies moeilijker ingevuld geraken, WES-enquête 2008 (in % van het aantal functies)



Als oplossing voor het moeilijk invulbaar zijn van vacatures treffen de meeste bedrijven een aantal maatregelen:

- 48% van de bedrijven heeft kandidaten gezocht uit categorieën waaruit men normaal niet rekruteert. De nieuwe groepen waaruit men rekruteert, zijn vooral ouderen, jongeren of mensen met een handicap;
- 61% heeft kandidaten gezocht via nieuwe selectiekanalen;
- 60% heeft selectiecriteria versoepeld, onder meer het criterium 'ervaring';
- 49% heeft eigen personeel een bijkomende opleiding laten volgen om de moeilijk invulbare vacatures te kunnen invullen. ■

¹ Werkzaamheidsgraad: het aandeel van werkende personen in de bevolking op arbeidsleeftijd.

² Werkloosheidsgraad: het aantal personen dat werkloos is ten opzichte van de beroepsbevolking (= werkenden + werklozen).

³ Omwille van het geringe aantal waarnemingen kunnen we geen uitspraken doen over de werkloosheidsgraad van personen met een handicap of met een langdurig gezondheidsprobleem.

⁴ SERR Zuid-West-Vlaanderen, "Schakelen op inschakeling. Een kwalitatieve analyse van de Zuid-West-Vlaamse arbeidsmarkt", eindrapport 2007-2008.

Conclusie

Van de totale West-Vlaamse bevolking van ongeveer 1.150.000 personen zijn er circa 500.000 personen aan het werk. Daarnaast waren er in de eerste drie kwartalen van 2008 gemiddeld ongeveer 14.200 West-Vlamingen werkloos, actief op zoek naar werk en binnen de twee weken beschikbaar om te werken. In vergelijking met het Vlaamse Gewest telt West-Vlaanderen relatief veel werkenden en relatief weinig werkzoekenden. Toch participeert 31% van de bevolking op arbeidsleeftijd (15-64 jaar) in West-Vlaanderen niet aan de arbeidsmarkt. Deze personen hebben geen werk en zoeken ook geen werk. Het gaat voor een deel om jongeren die nog aan het studeren zijn, maar ook om personen die om persoonlijke of familiale redenen of omwille van ziekte niet (meer) werken of niet op zoek zijn naar werk.

We zien ook dat niet alle bevolkingsgroepen in gelijke mate participeren aan de arbeidsmarkt. Personen met een handicap, laaggeschoolden, ouderen, niet-Belgen en vrouwen hebben nog altijd een lagere werkzaamheidsgraad en/of een hogere werkloosheidsgraad dan gemiddeld in West-Vlaanderen.

Werklozen hebben vaak meerdere redenen waarom ze geen job vinden. Soms is de werkloze het slachtoffer van externe factoren zoals een algemeen faillissement, maar vaak gaat het ook om een gebrekkige beroepskennis, onvoldoende ervaring, een gebrekkig werkzoekgedrag, medische redenen of omwille van randvoorwaarden zoals mobiliteit of leeftijd.